

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/6/2023
Identifikačné číslo spisu:	1099896443
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1099896443.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej v konkurznej veci úpadcu Poľnohospodárske družstvo Vrbovce, Vrbovce, 906 06 Myjava, IČO: 00 203 840, s ustanoveným správcom konkurznej podstaty JUDr. Dušanom Slaninom, s miestom podnikania Horné Bašty 25, Trnava, o návrhu správcu na rozdelenie finančných prostriedkov vo výške 94 791,- eur z konkurznej podstaty, o určení odmeny správcov konkurznej podstaty, o odvolaní správcu konkurznej podstaty JUDr. Dušana Slaninu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. januára 2023 č. k. 7K/171/1999-1303, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 25. januára 2023 č. k. 7K/171/1999-1303 m e n í tak, že správcovi konkurznej podstaty JUDr. Dušanovi Slaninovi určuje odmenu vo výške 20 940,96 eura a predchádzajúcemu správcovi konkurznej podstaty JUDr. Štefanovi Dostálovi, Robotnícka 79, Senica, určuje doplatenie odmeny vo výške 236,66 eura.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“) I. výrokom rozvrhového uznesenia z 19. februára 2021 č. k. 7K/171/1999-1244 rozhodol o úhrade odmeny správcov konkurznej podstaty vo výške 43 627 eur tak, že správcovi JUDr. Štefanovi Dostálovi priznal celkovú odmenu vo výške 34 901,60 eura a správcovi JUDr. Dušanovi Slaninovi priznal celkovú odmenu vo výške 8 725,40 eura s tým, že správcovi JUDr. Dostálovi bola vyplatený preddavok vo výške 22 449,38 eura, a teda správcovi JUDr. Dostálovi priznal na vyplatenie doplatok vo výške 12 452,22 eura.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie skonštatoval, že uznesením zo dňa 12. septembra 2000 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu, pričom zároveň do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. Štefana Dostála, advokáta, ktorému funkcia správcu zanikla dňa 12. decembra 2004, kedy bol schôdzou veriteľov ustanovený za správcu konkurznej podstaty JUDr. Dušan Slanina, advokát. Uviedol, že postupom podľa § 7 ods. 1 vyhlášky č. 493/1991 Zb. v znení k 28. septembra 2001 bola určená odmena správcu vo výške 43 620,- eur, čo predstavuje 10% základu pre jej výpočet stanoveného podľa § 6 písm. a) citovanej vyhlášky. Vzhľadom na to, že v predmetnom konkurznom konaní vykonávali

funkciu správcu dvaja správcovia, súd pristúpil k rozdeleniu odmeny podľa rozsahu vykonanej činnosti, ako aj doby výkonu funkcie každého správcu.

3. K jednotlivým úkonom správcov konkurznej podstaty v konaní súd prvej inštancie v bode 12. odôvodnenia uviedol, že z obsahu konkurzného spisu vyplýva nasledovné:

a) JUDr. Štefan Dostál vykonával funkciu správcu konkurznej podstaty od vyhlásenia konkurzu dňa 12. septembra 2000 do 16. decembra 2004, kedy bol schôdzou veriteľov ustanovený nový správca JUDr. Slanina, t. j. 51 mesiacov. V priebehu tohto obdobia vykonal súpis konkurznej podstaty majetku úpadcu, preskúmal prihlášky konkurzných veriteľov podľa účtovných záznamov úpadcu, pripravil zoznam konkurzných veriteľov s prihlásenými pohľadávkami, ktorý tvorí súčasť zápisnice o prieskumnom pojednávaní, zabezpečil vypracovanie znaleckých posudkov, geometrických plánov, uskutočnil šesť verejných ponukových konaní, ktorým bol odpredaný majetok z konkurznej podstaty, pričom uzatvoril množstvo kúpnych zmlúv, bol účastníkom súdnych sporov súvisiacich s predmetným konkurzným konaním a uskutočňoval úhrady pohľadávok proti podstate súvisiacich s konkurznou podstatou. Pripravil záverečnú správu, ktorú predložil súdu dňa 9. decembra 2004 s predpokladom uspokojenia nárokov proti podstate a uspokojenia pohľadávok oddelených veriteľov, vydaním výťažku zo spešného založeného majetku v celkovej sume 3 239 207,53 Sk, t. j. 107 521,99 eura. Do podstaty získal spešným nehnuteľného majetku 333 277,86 eura, predajom hnutelných vecí 26 764,82 eura, boli pripísané úroky na bankovom účte 3 353,85 eura, na nájomnom bol získaný príjem 50 745,20 eura a vymožené pohľadávky v objeme 6 988,30 eura. Spolu s peniazmi úpadcu pri vstupe do konkurzu (82 247,98 Sk) celkový príjem správcu JUDr. Dostála k októbru 2004 predstavoval čiastku 12 769 212,33 Sk, t. j. 423 860,20 eura. Výdavky spojené s predmetným konkurzným konaním spolu s vyplateným preddavkom na odmenu správcu predstavovali celkovú čiastku 266 934,60 eura.

b) JUDr. Dušan Slanina, súčasný správca konkurznej podstaty, je vo funkcii od 16. decembra 2004, t. j. 16 rokov (ku dňu 17. októbra 2017, kedy bola spracovaná konečná správa, neskôr trikrát aktualizovaná, vykonával funkciu 12 rokov a 11 mesiacov). Po ustanovení do funkcie preveroval existenciu ďalšieho majetku a podaním zo dňa 16. mája 2013 zaradil do podstaty podiel úpadcu v spoločnosti Dom rekreácie Bratislava a predložil plán spešného, ktorý schválila schôdza veriteľov dňa 16. septembra 2013. V troch kolách vyhlásených verejných ponukových konaní prostredníctvom Obchodného vestníka nedošlo k spešnému majetku z podstaty, a preto opatrením súdu zo dňa 29. júna 2015 bol tento majetok z konkurznej podstaty vylúčený. Spracoval a predložil súdu konečnú správu o spešení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov v zmysle ustanovenia § 29 ZKV. Príjem správcu konkurznej podstaty JUDr. Dušana Slaninu do podstaty predstavovali úroky z vkladu na bankovom účte vo výške 15 140,50 eura + 3,32 eura (č. l. 1169), výdavky boli vyúčtované vo výške 75 249,19 eura, pozostávajúce nákladov na poštovné, cestovné, bankové poplatky, účtovníctvo, archív, nájomné za kanceláriu a vyplatenie miezd členov družstva.

4. Následne súd prvej inštancie po zohľadnení dĺžky výkonu funkcie správcov dávajúc dôraz na rozsah ich činnosti zhrnul, že pôvodný správca JUDr. Štefan Dostál bol zbavený funkcie v čase, kedy bol už všetok majetok spešný a neboli vedené žiadne súdne spory a súčasný správca JUDr. Dušan Slanina počas výkonu svojej funkcie nezískal do podstaty žiaden majetok i napriek preverovaniu existencie takéhoto majetku, pričom príjem do podstaty predstavovali už len úroky z istiny získanej predchádzajúcim správcom. Súd prvej inštancie doplnil, že výška odmeny správcu závisí od výšky spešného a inak získaných príjmov a v závere uviedol, že akcentujúc na bod 12. predmetného odôvodnenia a s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti rozhodol o rozdelení konkurznej odmeny podielom tak, že 80% odmeny priznal JUDr. Štefanovi Dostálovi a 20% JUDr. Dušanovi Slaninovi.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal správca JUDr. Dušan Slanina (ďalej aj „odvolateľ“) dňa 23. marca 2021 odvolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 25. januára 2022 č. k. 1Obo/4/2021-1281 ako súd odvolací rozvrhové uznesenie súdu prvej inštancie v časti I. výroku podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení vo vzťahu k rozdeleniu odmeny medzi správcov v pomere 80% ku 20% skonštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (najmä z bodu 14 odôvodnenia) vyplýva, že hlavným kritériom rozdelenia odmeny bola výška spešného majetku alebo inak získaných príjmov do podstaty, ktorú zabezpečili jednotliví správcovia. Odvolací súd v tejto

súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej sa samotné speňažovanie konkurznej podstaty uskutočňuje v určitom úseku konkurzného konania, a preto pre rozdelenie konkurznej odmeny nemôže byť jediným kritériom príjem do podstaty získaný jednotlivými správcami, pričom súd musí prihliadať na rozsah činnosti oboch správcov a tiež dĺžku ich činnosti.

7. Vo vzťahu ku kritériu rozsahu činnosti odvolací súd skonštatoval, že správca JUDr. Dušan Slanina bude činnosť vykonávať ďalej až do jeho odvolania, a to po splnení rozvrhového uznesenia. Z hľadiska tohto kritéria je dĺžka doby činnosti odvolateľa niekoľkonásobne (počtom rokov) vyššia, než doba činnosti správcu JUDr. Štefana Dostála. V rámci tohto kritéria je potrebné hodnotiť, z akého dôvodu došlo k predĺženiu doby konkurzu, či je dôsledkom napr. nečinnosti konkrétneho správcu konkurznej podstaty (odvolateľa). Tieto skutočnosti musia byť preukázané, čo v danom prípade zo spisu nevyplyvalo.

8. Ako ďalšie kritériá v rámci rozsahu činnosti správcu odvolací súd uviedol zistenie stavu pohľadávok úpadcu, v prípade ich dobrovoľného neuhradenia dlžníkmi úpadcu ich vymáhanie v súdnych alebo exekučných konaniach, skutočnosti týkajúce sa vymáhania pohľadávok - či ich vymáha správca sám - osobne, čo je náročnejšie, alebo prostredníctvom ustanoveného právneho zástupcu, ktorého si ako správca zvolil, podiel správcu na výťažku získanom speňažením majetku podstaty, náročnosť speňažovania majetku ponukovými konaniami v rámci predaja mimo dražby, náročnosť rokovania s dlžníkmi, ktorí po dlhšej dobe splatnosti pohľadávok úpadcovi neplatia, rôzne ponukové konania, spôsob vedenia súdnych sporov, vymáhania pohľadávok v exekúcii a podobne.

9. Ďalej odvolací súd skonštatoval, že príjem, ktorý získali obaja správcovia konkurznej podstaty, bol celkovo 439 004 eur (423.860,20 eur príjem JUDr. Štefana Dostála a 15.140,50 + 3,32 eur príjem JUDr. Dušana Slaninu), a teda z celkového príjmu finančných prostriedkov tvorí príjem odvolateľa 3,45% a zvyšok je príjem, ktorý zabezpečil správca JUDr. Štefan Dostál. Čo sa týka porovnania vzniknutých výdavkov, správca JUDr. Štefan Dostál mal ročné výdavky vo výške 62 808,12 eura, a JUDr. Dušan Slanina 4 078,07 eura. Tieto skutočnosti tiež mali byť podľa vysloveného názoru odvolacieho súdu zohľadňované pri posudzovaní naplnenia kritéria rozsahu činnosti jednotlivých správcov.

10. Odvolací súd ďalej skonštatoval, že pri rozhodovaní o odmene správcov konkurznej podstaty je potrebné prihliadať aj na celkový charakter konkurzu a jeho náročnosť. V rámci činnosti správcu je potrebné hodnotiť, kto pripravoval podklady na prieskumné pojednávanie spojené s oboznámením sa s účtovníctvom úpadcu v súvislosti s rozsahom účtovníctva, zaoberal sa prihláškami veriteľov, v akom rozsahu boli tieto prihlášky podané, kto vypracoval a predkladal konečnú správu a návrh na rozvrhové uznesenie, aká bola náročnosť speňažovania majetku, vymáhania pohľadávok v súdnych exekučných konaniach a akú povahu mala, pokiaľ existovala, nečinnosť konkrétneho správcu konkurznej podstaty, ktorá objektívne a bezdôvodne predĺžila dobu konkurzu úpadcu. Takisto je potrebné zohľadňovať aj konkrétnu činnosť správcu, ktorá v konečnom dôsledku nesmerovala k získaniu príjmu do podstaty úpadcu, ale ktorú musel správca vynaložiť.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v danej veci o odmene správcov konkurznej podstaty rozhodol predčasne, bez riadneho zistenia skutkového a právneho stavu, pričom jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a tým nepreskúmateľné, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP). Zhrnul, že súd prvej inštancie nehodnotil kritériá pre rozdelenie odmeny medzi správcov v súlade so zákonnou úpravou, keď jediným kritériom bolo hodnotenie celkového príjmu, ktorí jednotliví správcovia konkurznej podstaty zabezpečili v konkurznom konaní, a tieto príjmy nevyhodnocoval vo väzbe k pomeru doby činnosti jednotlivých správcov, aj k rozsahu výdavkov, ktoré spolu s príjmami počas výkonu doby činnosti správcovia v konkurze vynaložili, ani vo vzťahu k iným úkonom, ktoré síce nemali priamu súvislosť so zabezpečením finančného príjmu do konkurznej podstaty, ale bezprostredne s činnosťou správcov súviseli a boli a museli byť vykonávané jednotlivými správcami počas konkurzného konania.

12. Odvolací súd uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude preskúmať námietky odvolateľa a tieto riadne vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia s uvedením, z ktorých skutočností vychádzal pri ich posúdení vo vzťahu k určeniu výšky odmeny správcov konkurznej podstaty, a zároveň zohľadniť všetky vyššie uvedené kritériá relevantné pre rozdelenie odmeny medzi správcov konkurznej podstaty, pričom je potrebné, aby svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil tak, aby bolo preskúmateľné.

13. Po vrátení vecí súd prvej inštancie vyzval oboch správcov konkurznej podstaty, aby predložili návrh na nimi špecifikovanú výšku odmeny s prihliadnutím na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. JUDr. Dušan Slanina v odpovedi na predmetnú výzvu uviedol, že uzneseniu odvolacieho súdu v celom rozsahu zodpovedá jeho návrh na rozvrhové uznesenie, ako aj jeho vyjadrenie v liste z 28. januára 2021 a navrhol odmenu rozdeliť tak, že jemu bude priznaná suma 21 177,62 eura a JUDr. Štefanovi Dostálovi suma 22 449,38 eura. Bližšie sa JUDr. Slanina k uplatnenej výške odmeny nevyjadril a spôsob rozdelenia odmeny bližšie nešpecifikoval.

15. JUDr. Štefan Dostál v odpovedi na predmetnú výzvu uviedol, že na výške doplatenia jeho odmeny vo výške minimálne 15 000 eur zotrúva tak, ako to uviedol vo svojich námietkach z 13. decembra 2018 proti konečnej správe zo 17. októbra 2017 aktualizovanej k 23. novembru 2018, vypracovanej JUDr. Dušanom Slaninom. Uviedol, že vo funkcii správcu bol 4 roky, 3 mesiace a 4 dni, počas ktorých speňažením majetku získal sumu 360 042,68 eura a inou činnosťou získal sumu 61 087,35 eura. Na porovnanie uviedol, že JUDr. Dušan Slanina bol vo funkcii správcu 13 rokov, 10 mesiacov a 23 dní, pričom do konkurznej podstaty úpadcu získal svojou činnosťou 0 eur, z titulu úrokov peňažnej hotovosti v banke získal sumu 15 140,50 eura a vytvoril náklady konkurzu vo výške 75 236,45 eura. Taktiež uviedol, že JUDr. Dušan Slanina svoj nárok na odmenu opiera len o to, že bol správcom cca 154 mesiacov a túto funkciu bude vykonávať až do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu. Na záver uviedol, že konkurzné konanie vedené JUDr. Slaninom v dĺžke 168 mesiacov možno jednoznačne považovať za neprimerané, rovnako za neprimerane vysoké považoval aj výdavky správcu JUDr. Slaninu vo výške 75 236,45 eura, ktoré boli v zrejmom nepomere k príjmom, ktoré boli za obdobie od odvolania JUDr. Dostála nulové. Taktiež poukázal na niektoré úkony správcu JUDr. Slaninu, ktoré považoval za účelové, vrátane preverovania údajného nesúladu v účtovných dokumentoch odovzdaných správcom JUDr. Dostálom, keď JUDr. Slanina na tento údajný nesúlad upozornil prvýkrát až po uplynutí 11 rokov od prevzatia agendy správcu.

16. Následne boli obaja správcovia predvolaní súdom prvej inštancie na informatívny výsluch, ktorý bol z dôvodu žiadosti JUDr. Slaninu o zmenu termínu zrušený. Z obsahu spisu nevyplýva, že by súd prvej inštancie určil ďalší termín, resp. že by informačný výsluch vykonal následne.

17. Uznesením z 25. januára 2023 č. k. 7K/171/1999-1303 súd prvej inštancie vo veci rozdelenia odmeny správcov rozhodol tak, že JUDr. Slaninovi určil odmenu vo výške 8 725,40 eura a JUDr. Dostálovi určil na doplatenie odmeny čiastku 12 452,22 eura.

18. Súd prvej inštancie skonštatoval, že uznesením zo dňa 12. septembra 2000 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu, kedy zároveň ustanovil do funkcie správcu JUDr. Dostála, ktorému funkcia zanikla dňa 16. decembra 2004, kedy bol schôdzou veriteľov do funkcie správcu ustanovený JUDr. Slanina. Postupom podľa ustanovenia §7 ods. 1 vyhlášky č. 493/1911 Zb. (ďalej iba „vyhláška“) v znení k 28. septembru 2001 bola určená odmena správcu vo výške 43 620 eur, čo predstavuje 10% základu pre jej výpočet stanovený podľa § 6 písm. a) vyhlášky.

19. V bode 11 odôvodnenia napadnutého uznesenia pod písmenami a) a b) súd prvej inštancie zopakoval nesporné skutočnosti, ktoré uviedol v bode 12. odôvodnenia svojho zrušeného rozhodnutia (uvedené v bode 3. tohto odôvodnenia). Ďalej uviedol, že po zohľadnení dĺžky výkonu funkcie správcu s dôrazom na rozsah činností oboch správcov skonštatoval, že JUDr. Dostál bol zbavený funkcie po speňažení konkurznej podstaty, keď pripravoval konečnú správu, pričom už neboli vedené žiadne súdne spory. JUDr. Slanina získal do podstaty príjem, ktorý predstavoval len úroky peňažného vkladu na bankovom účte. Nie bez významu je skutočnosť, že preverovanie ďalšieho možného majetku úpadcu bolo predmetom výkonu funkcie JUDr. Slaninu v trvaní cca 13 rokov. Obchodný podiel zaradený týmto správcom do konkurznej podstaty a speňažovaný v 3 kolách verejného ponukového konania bol pre nezáujem z konkurznej podstaty vylúčený.

20. Následne súd prvej inštancie uviedol, že sa nestotožnil s návrhom ani jedného zo správcov na rozdelenie odmeny, nakoľko takýto postup by bol v rozpore s koncepciou kreovania odmeny správcu v zmysle vykonávacieho predpisu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorá je postavená na motivačnom prvku, keď výška odmeny závisí od výšky speňaženia a inak získaných príjmov. Uvedené znamená, že výška odmeny v konkrétnom prípade je priamo závislá od výšky dosiahnutého základu, pričom platí pravidlo, že čím vyšší základ, tým vyššia odmena. Konajúci súd však zohľadnil aj obdobie výkonu funkcie správcu JUDr. Slaninu.

21. Na záver súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na uvedené a s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti rozhodol o rozdelení konkurznej odmeny správcom podielom tak, že 80% odmeny priznal JUDr. Dostálovi a 20% JUDr. Slaninovi.

22. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 25. januára 2023 č. k. 7K/171/1999-1303 podal v zákonnej lehote správca konkurznej podstaty JUDr. Slanina (ďalej aj „odvolateľ“) odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dňa 28. septembra 2020 uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3. novembra 2020, schválil odmenu správcov vo výške 43 627 eur, pričom konštatoval, že JUDr. Dostál už čerpal zálohu na odmenu vo výške 22 449,38 eur v súlade s právoplatným opatrením súdu. Poukázal na skutočnosť, že majoritný veriteľ opakovane namietal kompetentnosť pôvodného správcu až dňa 9. novembra 2004 a navrhol jeho odvolanie z funkcie. Súd zvolal schôdzu veriteľov na deň 9. decembra 2004, na ktorej bol pôvodný správca odvolaný, pričom tento hneď po zistení o zvolaní schôdze na jeho odvolanie v obchodnom vestníku vypracoval „Správu o speňažení a správe majetku a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov“, ktorú založil do súdneho spisu dňa 9. decembra 2004, teda ku dňu jeho odvolania. Logicky už len z časových dôvodov sa nemohlo jednáť o použiteľný materiál. Následne robil pôvodný správca novému množstvo obštrukcií, pričom súčasne boli zistené závažné nedostatky v jeho činnosti (nevedenie účtovníctva, zatajený majetok, 6 trestných oznámení), o čom boli súd, ako aj majoritný veriteľ priebežne informovaní. Odvolateľ pravidelne podával súdu aj majoritnému veriteľovi priebežné správy o stave konania (69-krát), pričom počas celého obdobia neobdržal žiadnu námietku k výkonu jeho činnosti od sudcov, ani od veriteľov.

23. Ďalej odvolateľ v odvolaní namietal, že pôvodný správca vo svojom vyjadrení zo dňa 19. mája 2022 (odpoveď na výzvu súdu prvej inštancie na vyčíslenie odmeny - pozn. odvolacieho súdu) bez akýchkoľvek dôkazov spochybňoval výkon činnosti odvolateľa tým, že napadol „neprimeranú dĺžku konania“, avšak nezmenil sa o tom, že dôvod spočíval v odstraňovaní (v odvolaní už vyššie uvedenej) nekvalifikovanosti výkonu jeho správcovskej činnosti.

24. Odvolateľ na záver skonštatoval, že súd prvej inštancie nerešpektoval názor nadriadeného súdu, pričom sa doslovne pridŕžal svojho pôvodného zrušeného rozhodnutia. Namietal, že bol porušený princíp rovnosti účastníkov a že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v časti určenia výšky odmeny, ako aj jej rozdelenia medzi správcov v dôsledku nevykonania dôkazov, aj nesprávne zvoleného spôsobu dokazovania.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 34 ods. 3 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 66c ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. v spojení s § 206b ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, vec prejednal podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl. bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zmeniť (§ 388 CSP).

26. Odvolací súd bol povinný posúdiť, či rozsah činnosti správcov vyjadrený v bode 11 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zodpovedá, v kontexte ostatných dôvodov rozhodnutia, spôsobu rozdelenia odmeny medzi správcov v pomere 20% ku 80%. Porovnaním dôvodov napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie s dôvodmi jeho pôvodného zrušeného rozhodnutia odvolací súd zistil, že uvedené rozhodnutia sú čo do výroku, ale aj dôvodov takmer totožné. Odvolací súd fakticky dôvody pre určenie výšky a spôsobu rozdelenia odmeny prevzal v prevažnej miere zo svojho skoršieho rozhodnutia, ktoré bolo zrušené.

27. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu bolo nesporné, že správcovia konkurznej podstaty vykonávali činnosť, ktorú opísal súd prvej inštancie v bode 11 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Obsahom tohto bodu nie je identifikácia úkonov na časovej osi, podaní, listín a pod. (znalecké posudky, kúpne zmluvy atď.), ktoré uviedol JUDr. Dostál v odpovedi na výzvu súdu prvej inštancie z 19. mája 2022.

28. Ďalej odvolací súd konštatuje, že tvrdenia JUDr. Slaninu, v rámci ktorých poukazuje na pravidelné podávanie správ o stave konania (69-krát) a okolnosti zmeny správcu úpadcu, neboli v obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie spochybnené. Z obsahu spisu vyplýva, že vyjadrenie majoritného veriteľa úpadcu z 19. apríla 2005 (č. l. 1251) adresované JUDr. Slaninovi preukazuje, že majoritný veriteľ mal k činnosti správcu JUDr. Dostála výhrady a bol iniciátorom jeho výmeny. Tvrdenie o podaní 6 trestných oznámení JUDr. Slanina bližšie nešpecifikoval, ani ich k odvolaniu

nepripojil ako listinné dôkazy. Taktiež odvolací súd konštatuje, že JUDr. Slanina na základe výzvy súdu prvej inštancie nešpecifikoval na časovej osi konkrétne činnosti vykonávané počas viac ako 13 rokov výkonu správcovskej činnosti, neidentifikoval konkrétne podania, úkony a inú činnosť s preukázaním ich relevantnosti, ani nenavrhol vykonanie konkrétnych dôkazov.

29. Čo sa týka odpovede JUDr. Dostála na výzvu súdu prvej inštancie, špecifikoval v nej, ktoré činnosti ako správca konkurznej podstaty vykonal, ktoré následne súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí „premietol“ do obsahu odôvodnenia rozhodnutia v bode 11 písm. a) iba čiastočne. V predmetnej odpovedi JUDr. Dostál uviedol, koľko bolo vypracovaných znaleckých posudkov, kúpnych zmlúv na predaj nehnuteľností, bytov, hnutelných vecí, pohľadávok, aj aká je celková suma, ktorú získal speňažením majetku, v porovnaní so sumou, ktorú do podstaty získal správca konkurznej podstaty JUDr. Slanina. V tomto podaní okrem uvedenia číselného počtu druhov úkonov bližšie tieto úkony nešpecifikoval, neidentifikoval, ani na časovej osi.

30. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

31. Odvolací súd s poukazom na § 391 ods. 2 CSP konštatuje, že súd prvej inštancie nerešpektoval v skoršom rozhodnutí odvolacieho súdu vyslovený právny názor, keď prevzal výrok, ako aj dôvody rozhodnutia o rozdelení odmeny zo svojho skoršieho rozhodnutia, pričom spôsob rozdelenia odmeny medzi správcov konkurznej podstaty nie je zdôvodnený ani v napadnutom rozhodnutí z 25. januára 2023.

32. Odvolací súd v predošlom zrušujúcom uznesení jasne vysvetlil a odôvodnil, prečo bolo napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené, aké úvahy ho k tomu viedli a aké dôsledky z toho pre nové rozhodnutie súdu prvej inštancie vyplývajú, pričom jeho právny názor ako názor odvolacieho súdu je záväzný v otázkach právnych aj skutkových vzťahujúcich sa na skutkový stav, z ktorého vychádzalo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj odvolací súd, keď uviedol, ako ďalej postupovať.

33. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že zdôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (v poradí druhé rozhodnutie tohto súdu vo veci) je takmer totožné s dôvodmi predchádzajúceho rozhodnutia súdu prvej inštancie (č. l. 1244 spisu). Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí okrem iného uložil súdu prvej inštancie zdôvodniť rozdelenie pomeru odmeny medzi správcov, ktoré ani v skoršom zrušenom rozhodnutí súdu prvej inštancie nebolo zdôvodnené a nebol zdôvodnený ani princíp všeobecnej spravodlivosti, ktorý súd prvej inštancie pri rozhodovaní aplikoval bez jeho konkretizácie, tak v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie, ako aj v jeho skoršom zrušenom rozhodnutí (bod 29. odôvodnenia). Keďže súd prvej inštancie prevzal prevažne doslova dôvody uvedené vo svojom skoršom zrušenom rozhodnutí, nerešpektoval názor odvolacieho súdu uvedený v zrušujúcom rozhodnutí (najmä v bodoch 22, 23 - 27, 34 odôvodnenia), v ktorom odvolací súd poukázal na základné princípy, ktoré mal aplikovať pri rozhodovaní o rozdelení odmeny medzi správcov konkurznej podstaty.

34. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení poukázal na kritériá, ktoré bol povinný súd prvej inštancie pri určovaní rozdelenia odmeny medzi správcov konkurznej podstaty aplikovať, a to najmä v bodoch 22 až 27 a 34 odôvodnenia, avšak jednoznačne treba konštatovať, že súd prvej inštancie porušil zákon, konkrétne ustanovenie § 391 ods. 2 CSP, keď neakceptoval vyslovený právny názor súdu vyššej inštancie, ktorým bol viazaný. Vzhľadom na skutočnosť, že neboli splnené zákonné kritériá § 389 ods. 1 a 2 CSP pre následné zrušenie napadnutého rozhodnutia, pristúpil odvolací súd k prejednaniu veci (k tomu v podrobnostiach odvolací súd odkazuje na nálezy ústavného súdu vo veciach sp. zn. III. ÚS 379/2017, III. ÚS 5/2018 a I. ÚS 227/2018), pričom pri rozhodnutí s poukazom na ustanovenie § 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. aplikoval na daný prípad vyhlášku č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní, a to ustanovenia § 6 a § 9 v znení neskorších predpisov.

35. Odvolací súd dospel k záveru, že odmenu v celkovej výške 43 627 eur je potrebné rozdeliť medzi správcov konkurznej podstaty na základe nasledovných kritérií. Prvým kritériom je rozsah speňaženia majetku - príjem, ktorý pri výkone činnosti správca konkurznej podstaty speňažením majetku úpadcu zabezpečil ako príjem do konkurznej podstaty úpadcu, pričom JUDr. Slanina dosiahol celkový príjem zo speňaženia a iný príjem vo výške 15 143,82 eura, JUDr. Dostál dosiahol príjem vo výške 423 860,20 eura. Spolu príjem obidvoch správcov predstavuje v súčte sumu 439 004 eura - 100% príjmu do konkurznej podstaty úpadcu. Vychádzajúc z uvedených číselných zistení príjem JUDr. Slaninu do

podstaty úpadcu bol 3,45% a JUDr. Dostála 96,55%. Pomer prvého kritéria je SKP Slanina 3,45%, SKP Dostál 96,55%.

36. Čo sa týka rozsahu správcovskej činnosti, JUDr. Slanina vykonával správčovskú činnosť od 16. decembra 2004 do októbra 2007 - do spracovania konečnej správy, v rozsahu 12 rokov a 11 mesiacov, spolu 155 mesiacov, pričom ku dňu podania predošlého odvolania z 18. marca 2021 bol rozsah výkonu jeho správcovskej činnosti 246 mesiacov.

37. Odvolací súd následne vychádzal z rozsahu výkonu správcovskej činnosti JUDr. Slaninu 155 mesiacov a priemerovo jeho náklady v celkovej výške 75 249,19 eura na toto obdobie, čo predstavuje priemerný náklad 485 eur mesačne. JUDr. Dostál za obdobie výkonu správcovskej činnosti v rozsahu 51 mesiacov vyprodukoval náklady vo výške 266 934,60 eura, čo predstavuje mesačné náklady v priemere vo výške 5 234 eur. Pomerom priemerných mesačných nákladov JUDr. Slaninu (485 eur) a priemerných mesačných nákladov JUDr. Dostála (5 234 eur), odvolací súd vypočítal percentuálny podiel jednotlivých správcov na nákladoch, ktorý v prípade JUDr. Slaninu predstavuje 8% a v prípade JUDr. Dostála 92%. Rovnaký pomer vychádza aj pri určovaní podielu nákladov vyčíslených ročne. Pri tomto druhom kritériu je pozitívom (narozdiel od prvého a tretieho kritéria) získanie najnižšieho percentuálneho podielu. Odvolací súd konštatuje, že v konaní neboli spochybnené údaje týkajúce sa finančných čiastok, ktoré predstavujú príjem zo speňaženia majetku a iný príjem, ako aj finančné vyčíslenie nákladov vzniknutých pri výkone správcovskej činnosti jednotlivými správcami.

38. Tretím kritériom bola dĺžka trvania správcovskej činnosti, ktorú vykonával JUDr. Slanina do doby vypracovania konečnej správy (október 2017) v rozsahu 155 mesiacov. Odvolací súd vychádzal z tohto údaja a neakceptoval dĺžku výkonu správcovskej činnosti JUDr. Slaninu vo vyššom rozsahu aj za obdobie do podania odvolania proti zrušenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Rozsah výkonu správcovskej činnosti, ktorú vykonával JUDr. Dostál, je 51 mesiacov. Vychádzajúc zo 100% 206 mesiacov ($155 + 51 = 206$) dĺžka výkonu správcovskej činnosti JUDr. Slaninu predstavuje 75% a JUDr. Dostála 25%.

39. Vychádzajúc z uvedených číselných percentuálnych zistení dospel odvolací súd k záveru, že JUDr. Slanina v rámci prvého kritéria získal 3,45%, v rámci druhého kritéria 92% a v rámci tretieho kritéria 75%, spolu 170,45%, čiže celkovo v priemere (deleno 3) 56,82%. V prípade JUDr. Dostála predstavuje prvé kritérium 96,55%, druhé kritérium 8% a tretie kritérium 25%, spolu 129,55%, čo v priemere predstavuje 43,18%. Odvolací súd teda konštatuje, že aplikáciou uvedených troch kritérií pre určenie spôsobu rozdelenia odmeny medzi správcov konkurznej podstaty dospel k percentuálnemu nároku JUDr. Slaninu na odmenu v rozsahu 56,83%, zaokrúhlene 57% a na druhej strane k percentuálnemu nároku JUDr. Dostála na odmenu v rozsahu zaokrúhlene 43%.

40. Najvyšší súd ďalej dodáva, že ďalším kritériom pre rozdelenie odmeny je napr. porovnanie rozsahu konkrétnej činnosti správcu v prípade, pokiaľ správca riadne špecifikuje obsahovo a časovo právne úkony, podania, činnosti, ktorých vykonanie bolo v konkurze relevantné a potrebné, a to za celý priebeh obdobia výkonu správcovskej činnosti. Ďalším kritériom môžu byť preukázané dôvody pre výmenu v osobe správcu konkurznej podstaty (pochybenie správcu pri výkone správcovskej činnosti, vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti správcu a súdne priznanie nároku na náhradu škody voči správcovi konkurznej podstaty a pod.).

41. Obsahom súdneho spisu ani odôvodnenia rozhodnutia nebola špecifikácia všetkých úkonov, ktoré správcovia vykonali, ich konkretizácia, preukázanie ich relevantnosti, potrebnosti, časový sled vykonávania tejto činnosti, ani dôkazy preukazujúce vyvodenie konkrétnej trestnej zodpovednosti, resp. preukazujúce konkrétne závažné porušenie povinností správcu konkurznej podstaty, ktoré boli dôvodom pre jeho odvolanie, prípadná úspešnosť žalôb o náhradu škody voči odvolanému správcovi konkurznej podstaty a podobne. K aplikácii uvedených kritérií odvolací súd nemal z obsahu predloženého spisu podklady, a preto nemohli byť zohľadňované pri rozdelení správcovskej odmeny.

42. Z odpovede JUDr. Slaninu na výzvu súdu prvej inštancie na špecifikáciu uplatnenej odmeny je zrejmé, že JUDr. Slanina si uplatnil odmenu vo výške 48% z celkovej sumy 43 627 eur, čo predstavuje sumu 20 940,96 eura. Pre JUDr. Dostála žiadal určenie percentuálnej výšky odmeny 52%, čo predstavuje sumu 22 686,04 eura.

43. Vzhľadom na návrh na rozdelenie odmeny JUDr. Slaninu vo výške 48%, ktorý bol v nižšej čiastke než odvolacím súdom zistený rozsah na základe vyššie uvedených kritérií rozdelenia odmeny medzi správcov, odvolací súd akceptoval návrh JUDr. Slaninu na priznanie celkovej odmeny vypočítanej zo

sumy 43 627 eur vo výške 48%, čo predstavuje sumu 20 940,96 eura pre JUDr. Slaninu a sumu 22 686,04 eura pre JUDr. Dostála s tým, že po odpočítaní už vyplateného preddavku vo výške 22 449,38 eura predstavuje doplatok odmeny pre JUDr. Dostála sumu 236,66 eura. V súlade s uvedeným rozhodol odvolací súd vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a napadnuté uznesenie v zmysle § 388 CSP zmenil.

44. Na záver v zmysle vyššie uvedeného odvolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že postupom sudkyne v danej veci došlo k porušeniu princípu právnej istoty účastníkov konania, princípu legitímneho očakávania, keď účastník konania, vzhľadom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu legitímne očakával zdôvodnenie aplikácie princípu všeobecnej spravodlivosti a spôsobu rozdelenia odmeny medzi správcov v pomere 20% a 80%.

45. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozhodnutí nerešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu, pričom nepreukázal splnenie procesných a zákonných podmienok pre nerešpektovanie záväzného právneho názoru odvolacieho súdu v novom rozhodnutí, keď opätovne nezdôvodnil pomer rozdelenia odmeny medzi správcov, ani nevysvetlil a nezdôvodnil ako „vnímať“ pri rozhodovaní aplikáciu princípu všeobecnej spravodlivosti uvádzanú v bode 16 napadnutého rozhodnutia v rovnakom znení ako v skoršom zrušenom rozhodnutí (bod 15).

46. Súd prvej inštancie sú povinné rešpektovať právne názory odvolacích súdov, riadiť sa nimi a aplikovať ich v konaní a rozhodovaní. Nie je rozhodujúce, aké skutočné pohnútky má sudca rozhodujúci vo veci, keď vyslovený právny názor odvolacieho súdu nerešpektuje. Odvolací súd konštatuje, že procesné podmienky pre nerešpektovanie vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu nevyplývajú ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani z obsahu súdneho spisu. Ignorovanie vysloveného právneho názoru súdu vyššej inštancie pritom nemôže zohľadniť ani rozsah nápadu vecí vedených na súde prvej inštancie v uvedenej agende, zaťaženosť sudcov, ani aspekty priamo ovplyvňujúce pracovné podmienky sudcov daného súdu.

47. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.